

Posamezna šteč. „Dneva“ stane 6 vin; ravno toliko posamezna štečvilka „Bodeča Neža“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 170 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 150 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 650 K, mesečno 190 K. — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon štečvilka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko humoristično prilogo „Bodeča Neža“.

Posamezna šteč. „Dneva“ stane 6 vin; ravno toliko posamezna štečvilka „Bodeča Neža“.

Uredništvo in upravništvu: Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 6.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

Za Koroškim — Kranjsko in Primorje!

V zemlji slovenski, predragi deželi, ki si jo ljubil presrečno ves čas, v kateri so naši očete sloveli, Katera zdaj ima grob komaj za nas!

Prešen — Andreju Smoletu.

Na drugem mestu našega lista smo opozorili naše merodajne kroge na veliko nevarnost, ki nam Slovincem preti po delovanju nemškega bojnega društva „Südmark“. To društvo je za naše narodno posretno stanje tem nevarnejše, ker ima ne samo v svojem imenu, ampak tudi v istini prave nemške denarne „Marke“ na razpolaganje.

To društvo vabi v svoji izdani brošuri (2. izdaja!) ves nemški narod v slovenskem materinem jeziku!! lužno — planinskih in kraških (naših!) pokrajin in pa — in to je glavno, tržaškega ozemlja.

Trst, kot najdalje na sever segajoče pristanišče Jadranskega morja je za Veliko Germanijo desno, Hamburg pa levo krilo v fronti proti slovensko — ruskemu ozemlju!

Na ta nemški cilj smotek bomo potem lahko razumeli, zakaj cela Nemčija z nekako mrzlično in konsekvantno delavnostjo nstopa svoj zmagoviti pohod (na trgovskem pozorišču) proti jugo — izhodu. — Nemčija ima do sedaj že tri sprednje „straže“. Rumunijo, Bolgarijo, Grčijo — in četrtega dobi v knezu Wiedu kot knezu novorojene Albanije! In da je slika še popolnejša, ima nemški cesar Viljem II. še svoj tuskulom „Ahileon“ na otoku Krfu!

Vse to smo hoteli povedati za boljše razumevanje naslednjih vrst.

Znano je, da so bili Slovinci na Koroškem zaprti in kaznovani samo zato, ker so neznalci nemščine zahtevali na železnicaх voznega lista — v slovenskem, materinem jeziku!! Sedaj pa pride neki P. Pogatschnig (sic!) v graškem „Tagblattu“ št. 7. ex 1914 in bridko toži radi: „Undeutsches in der Marine.“

Priznava, da je tržaška luka nastala deloma po nemških davkih, a tržačanje ne kažejo nikake hvaležnosti za to. V Nemcu tli baže nekaka neutišljiva želja (Drang) po južnih krajih!

Pritožuje se, da je Nemec — popotnik ves srečen, če vidi „modro nebo“ in „solnični jug“, pri tem pa čisto pozablja, da ga tam „doli vse iz srca sovražijo“.

Akoravno se vozi v I. razredu 50% nemških potnikov, se ne vzame

nobenega ozira na znanje nemščine. Na nemški odgovor se dobi na parnikih našega „Lloyda“ stereotipni izgovor: „non capisco!“ — „Vzgojitev nemškega naraščaja pri naši trgovski marinkari je naloga, katera je z našo? (čigavo?) misljo, pot do Jadrana nemštvu krčiti in obdržati — tesno zvezana!“

Slabše, kakor na zapadu Istrije, so razmere na vzhodni obali tega polotoka, kjer se poleg laškega šopirja še bolj sovražni živeli slovenski, kateri sega celo daleč doli po Dalmaciji.

Ako bodo Nemci pokazali zobe Italijanom, potem bodo imeli ti še le spoštovanje do gospodujočega Nemca in bodo spoznali skupno nevarnost, koja jima preti od Slovanov!

Zato pa zagrizeni uradnik zahteva: „Ne le večimoma „mednarodno“ misleč krčmar po raznih morskih kopališčih, ampak tudi nemški kapitan, nemški komisar, in nemški agent nam je Nemcem nujno potreben, ako hočemo tudi na jugu svoj vpliv raztegniti.“

Če hočemo biti merodajni v pristaniških krajih z okolico, moramo imeti tudi vplivno besedo na morskem gibanju življu, koji obdaja te morske pokrajine!

Tako poziva avstrijski, aktivni uradnik na zavoljevanje slovenskega juga po Nemcih.

Mi smo storiili svojo časnikarsko dolžnost ter s tem opozorili naše odgovorne kroge, da ne bode obveljala žalostna rimska prislovica: sero medicina paratur! in zato tudi kličemo: Videant consules! —

Spectator.

Nabrežina.

Če hočemo razumevati preobrat kamenarske obrti v Nabrežini, to je, nazadovanje tujih podjetnikov, moramo se spominjati na pretekla leta nazaj in tedaj bo še le mogoče dobiti jasen odgovor na vprašanje: kako je to mogoče in kdo to pospešuje!

Brez posebnih dodatkov naj nam bode dovoljeno izreči svoje mnenje.

Železniška proga južne železnice Nabrežina — Gorica razdeljuje na polovico skoro vse večje in glavne kamenolome v Nabrežini. Ti kamenolomi kakor znano so last občine. Za gotovi čas pa, in pod gotovimi pogoji odškodnine, prepuste se v našem podjetnikom slovenske in italijanske narodnosti. Isti kamenolomi so oddaljeni od glavne postaje Nabrežina trideset ure. Nekateri več, ne kateri tudi manj. Iz tega je razvidno, da je dostavljanje mramorja na postajo, združeno z velikimi stroški in trdom za obrtnike te stroke. Če pa

pri tem tudi vemo, kaj je za industrijo vreden hiter prevoz, ne more nas iznenaditi dejstvo, da so že pred 10 do 15 leti vsi podjetniki se zedinili ter na ravnateljstvo c. kr. juž. žel. na Dunaju vložili prošnjo, da bi ista — ako se ne varam, z denarno pomočjo občine — dovolila napraviti postojanke „Rampo“ za nakladanje mramorja v centru kamenolomov, to je, na postaji „Bivio“.

Podjetniki so računali s tem, da bi prihranili dosti časa in denarja ter tem uspešnejše pobijali konkurenco onih, ki konkurirajo z nabrežinskimi podjetjem in so si resno prizadevali doseči to „rampo“. Da je bil namen dober ne-le za podjetnike, ampak tudi za splošnost, o tem ne more nihče dvomiti. S tem bi se bilo pridobilo več dela v naš kraj, kar je velikega pomena, če pomislimo, da je od nabrežinske obrti vživala udobnejše in sigurnejše življenje malone polovica ljudstva celega Krasa.

C. in kr. priv. južna železnica ni ugodila tej prošnji.

Pa kako naj dočakamo to od južne železnice, ko so vsi podjetniki na imenovanju postaji, če so hoteli rešiti zdrave kosti, morali sami postaviti stopnice. — Postaja „Bivio“ stoji v precej globokem prerezu in popotnik mora 10 do 20 stopnic navzdol. V onem času pa ni bilo stopnic, bili smo prisiljeni kar plesati po pečinah na postajo. Ko so pa podjetniki in občina svarili o tej nevarnosti, ter zahtevali stopnice, je ravnateljstvo južne železnice kratko malo odgovorilo, da ugoditi tej želji pod pogojem, da dajo prosilci za to potrebne stopnice in potem da bode vse v redu.

Želji tega velikodušja se je ugodilo. Tako smo po dobroti podjetnikov dobili te znamenite stopnice. Tako je družba, ki je tekem časa od te obrti služila milijone, brezobzirno odgovorila, domačinom, Slovincem, oziroma Italijanom.

Umanzano roko v stran in nastopimo z rokavicami, kavalirsko za — Nemce! Tako je mislila in nastopila južna železnica v času, ko je po neopredvidnosti slovenskega kapitala najizdatnejši kamenolom „Cava Romana“ prešel v roke Nemcev. Malo potem pridobila je „Cava Romana“ od južne železnice neprecenljivo udobnost, da danes teče železniški tir naravnost v srce kamenoloma, ter redno vsacega dne izvažajo že naloženi mramor. Obenem pa južna železnica dobavlja za tire potrebni gruč iz istega kamenoloma, ter da podjetju priliko poplačati stroške za prevoz mramorja.

Tako je „Cava Romana“ dana prilika sistematiški in gotovo uničiti obrtnike — podjetnike domačine, kar je pa tudi gotova smrt našega domačega delavstva in vsega, kar je zve-

zano z življenjem istega. In to smo vsi, kolikor nas je. Kako je vse to mogoče?

Po hvali vredni skrbi vlade, ki našemu ljudstvu ni dala potrebnih strokovnih šol, ostali bodo naši ljudje brez dela, ali k večjemu potrebovali se jih bo za naltežja in najmanj plačana dela. Vsak čuti s svojimi. Nihče pa ne tako, kakor Nemec za Nemce. Obenem pa ti imajo strokovno in risarsko popolno naobrazbo, in importiralo se bode Svabe, ker na severu pomanjkuje kruha.

Želeli bi, da ne bo tako. Znaki pa kažejo vse kaj drugega.

Vztrajni, delavni in dobri gospodarji, podjetniki, domačini so prisiljeni z vsemi sredstvi in žrtvami bojevati se s „Cavo Romano“, no, žal, uspehi so nevidni.

Nekateri podjetniki, da bi pospešili hitrost v obratu obrti, so naročili avtomobile in — čušte! Sam „reči princ“ na glavnem trgu v Trstu se je ropota avtomobilov preplasil, in zahteval, da morajo kolesa bit iz — gume, ker je nevarnost, da tako težki avtomobili z železnimi kolesi pokvarijo državno lastnino, državno cesto! — Tu se res vidi, koliko razumevanja in koliko smisla za pospeševanje obrti in državnega bogastva imajo ljudje tam — na namestništvu.

Kameleon — pardon! Kamenolom, gruč, teža pa kolesa iz gume!! No, ta zahteva je pač več kakor — pametna. Tisoč kron je vredno tako kolo. Zapelje naj ga enkrat v kamenolom in kolo je prerezano in nerabno. Kako naj napreduje in dela potem naš človek!?

Take pomisleke navajali so podjetniki in protestu proti tej odredbi in nič ni pomagalo. In danes, kakor pred petdesetimi leti, vlečejo naprej obložene vozove potrebne volle. Tako si pomagajo Slovinci in Italijani. Nemci seveda imajo na razpolago — železniški tir — saj so Nemci.

Torej, s pomočjo vseh naših nasprotnikov se nas tlači k tlom, dočim se pomaga do nadvlade in gospodstva — Nemcem.

Kakšna je razlika, pravica in posledica za nas!

In to je le mali del žalostne slike v okvirju vidnega propadanja domačega človeka in domače obrti pri nas.

Štajersko.

Maribor. (K vprašanju sloven. študentske ljudske šole.) Kot smo že večkrat omenili, hodi vprašanje slovenske C. M. ljudske šole v Studenčih pri Mariboru svoj večni narodni križev pot, v prvi vrsti zato, ker je tamošnji občinski upravi pod vodstvom znanega občinskega predstojnika, velikega „Nemca“ dr. Juritscha

dovoljeno vsakršno kršenje postavljenih določb. Mnogo je seveda tudi krivov naše nedosledno politično, javno zastopstvo, ki ni imelo doslej še časa, posvetiti stvari ono pozornost, ki ji gre. Na obč. zboru podružnic D. C. M. je stavil dr. Vl. Serneck predlog, naj bi se podružnice obrnile do vseh avtonomnih slovenskih zastopstev s prošnjo, da v isti meri vračajo nemščurjem, kot ti ravnavajo z nami. O tem apelu smo govorili že na drugem mestu. Ker pa nismo optimisti, se pri znani slovenski nedoslednosti seveda ne zanašamo na ta naš apel preveč. Vsekakor pa je to naše šolsko vprašanje tolikšne važnosti, da vlada zanj zanimanje pač v vseh slojih in krogih našega mesta. Važnost tega vprašanja še lahko poglobimo, saj je narodnopolitičnega značaja. Zato bi se nam zdelo umestno, sklicati pod firmo našega političnega društva „Maribor“ — hkratu z vsemi ostalimi društvi — tozadeven shod. Stavile naj bi se tozadevno v poštev prihajajoče resolucije, ki bi se jih naj nato podalo merodajnim faktorjem, kot tudi vladam. Čas je, da že enkrat prične moči tudi tozadevno z zunanjimi sredstvi in javnim pritiskom. In za kaj takega bi pač bil javen shod v našem Nar. domu najprimernejše sredstvo.

Klerikalci in — Cirilmetodarja. Veliki klerikalni narodnjakarji so si izmislili novo, infamno gonjo. Kot znano, ustanovila se je pred par tedni za južno okolico Maribora nova podružnica D. C. M. v Hočah. To je klerikalne „Slovence“ zelo zbudilo. Zadnji „Slovenski Gospodar“ kar bruhva v svoji obnemogli jezi proti novi podružnici in še prav posebno proti postajenačelniku v Hočah, gospodu Jerašu. Je to lopovstvo, kot si je večje ne moremo misliti in gotovo vredno klerikalnih „slovenskih“ mladencev kroja in kova „Gospodarjevih“ sotrudnikov. Tim nesramnejša je vsa gonja, ker jo prireja duhovniški, slovenski list, ki se v zadnjem času udinja docela „Štajercijanstvu“ in to v času, ko se z vsemi močmi borimo mariborski Slovinci za rešitev slovenskega šolskega vprašanja v Studencu in Mariboru. Značilni pa so taki napadi tudi za narodnjaštvo dr. Korošca, ki menda nima več niti toliko moči in avtoritete, da bi si izprosil in prepovedal, da mu ljudje kakor Žehot — bjelejo v lastne zobe... Ali pa se to morda dogaja z dr. Koroščevo osebo vednostjo? Morda?! Za ta slučaj povemo javnosti par stvari, ki jih klerikalci gotovo ne bodo veselili; najmanj pa seveda dr. Korošec!

Gradec. (Podivjan hlapec.) Pri gostilničarju Renschmiedu je bil zaposlen hlapec N. Renschmied ima poleg gostilničarske tudi še vozniško

LISTEK

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine. (Dalje.)

Imeli sta svoje spletke s krivovercem, ki je stanovaj nasproti. In jaz bi bila kmalu postala ponevedoma sovravnica svete Cerkve! Edino temeljita devetdnevna v čast svetemu Magloriju me more še oprati tega smrtnega greha...

Dočim se je godilo vse to v ulici Sen-Deni, pa je dospela kočija z Ivanom de Pjen in njeno hčerjo brez napotja do Memskega dvorca in zdrdrala na mračno, žalostno dvorišče, kjer je rastla izmed tlaka zelena trava. Vrata dvorca so se zaprla.

Oficir je velel ženskama, naj stopita iz voza.

Ivana se je ozrla z naglim pogledom.

Ker pa se je bala v tem hipu samo ločitve od svoje hčere, ki jo je stiskala k sebi neprenehoma, ni niti opazila, kamor so jo bili privedli, kaj malo podobna leči.

Dvorec je bil turoben — to je res.

Toda najturobnejša hiša, ako jo primerjaš z največelejšo ječo, ima še vedno nekaj prijaznega in pošte-

nega, česar ne kaže ječa, pa če bi bilo življenje še tako udobno in lahko.

Stiskaje se druga k drugi, sta sledili ženski oficirju, ki ju je odvedel v prvo nadstropje.

Obstal je tam pred nekimi vrati in se poklonil, rekoč:

„Izvolite stopiti tu noter; moja naloga je dovršena, in upam, da nisem storil ničesar, kar bi moglo nakopati mi vašo jezo.“

Ivana de Pjen je pokimala z glavo in zaprla vrata.

Kakor hitro sta vstopili, so zaklenili vrata za njima.

Slišali sta škripanje ključa.

Zdaj sta bili zares jetnici.

Toda še vedno je čutila Ivana prov dobro, da se ne nahajata v ječi.

Soba, kamor so ju bili zaprli, je bila jako prostorna in opremljena z bogatim pohištvo. Stene so bile pokrite s preprogami; na teh preprogah je opazila Ivana mestni dyeh okvirjev, ki so jih bili sneli, in prišlo ji je na um, da sta bila v teh okvirjih najbrže dva portreta.

V ozadju sobe so bila odprta vrata. Vodila so v spalnico, na koncu katere je bila druga spalnica. To je bilo vse.

Imeli sta torej tri prostorne sobe za stanovanje: okna so gledala na dvorčev dvorišče. Mrež na teh oknih ni bilo.

Lujza je pristopila k enemu in opazila na dvorišču, ki je bilo prav-

kar še prazno, dvoje stražnikov, izprehajajočih se s halparto v roki.

Ivano de Pjen je popadel strah, ki je rasteel nevzdržno.

Bolj ko je opazala, da je ta ječa prav za prav razkošno stanovanje, bolj se je grozila nad tajnostjo te aretacije.

Vrnila se je v prvo sobo in se spustila v naslanjač.

„Pismo!“ je vzkliknila Lujza in pokazala s prstom na papir, ki je ležal na mizi.

Pograbila ga je z rokami, drhtečimi od razburjenja, in čitala:

„Jetnicam se ni bati ničesar žalega. Ako želite karkoli, naj samo pozvonite; zvonec stoji poleg tega pisma. V postrežbo jima je dodeljena hišna, ki priteče na prvo znamenje. Ta ženska bode stregla jetnicama pri nujnih obedah. Po vseh okolnostih smeta upati, da bo trajalo to jetništvo samo nekaj dni.“

„Kaj pomeni vse to!“ je zamrmrala Lujza. „Srečo imava, mamica: vse kaže, da nisva v pravi ječi!“

„Tisočkrat laglje bi mi bilo pri srcu, da sva zares v državnem zaporu.“

„Kaj pravite, mamica! Zdi se, da nama nočejo zlega.“

Ivana je zmalala z glavo, kakor bi hotela pregnati strašne sumnje, ki so jo obhajale.

Počakajva, dete mole, počakajva. Kmalu izveva, kaj nama je misli-

ti o vsem tem. Dotlej pa ti imam zapati nekaj važnega.“

„Kar povejte, mamica.“ je dejala Lujza in prisledla k Ivani.

„Za onega mladega kavalirja gre, dete mole.“

Lujza je zardela.

„Torej je resnica, da ga ljubiš!“ je vzkliknila Ivana bolestno.

Lujza je povesila glavo.

Mati je molčala nekaj minut, kakor da se zdaj obotavlja govoriti.

„Zdaj veva njegovo ime.“ je povzela počasi.

„Da. Povedala nama ga je gospa Magelona. Vitez de Pardajan mu je ime.“

Lujza je izrekla to ime s tolikšno nežnostjo, da je Ivana vztrepetala.

„Vitez de Pardajan!“ je zamrmrala potrto.

„Mati! Mati!“ je vzkliknila Lujza. „Zdi se v resnici, da vam to ime ni neznano, in da vam povzroča skrito bolest, ki si je ne morem razložiti. Da, da, gotovo je tako! Ze prej, ko je izrekla to ime gospa Magelona, vam je ušel krič, poln tesnobe — morda tudi groze poln... Onesvestili ste se, mamica! In ko ste se zavedli, sem vas izpraševala zama... Oh! vsa trepetem... Zdi se, d mi je izvedeti nekaj strašnega!“

„Da... strašnega!“ je povzela Ivana maščevalno, kakor da odgovarja sama sebi:

„O, govorite, mati!“

„Potrebno je, dete moje, hčerka moja oboževana... potrebno je v tvojo rešitev...“

„Strah me prijemlje, mati...“

„Poslušaj, Lujza moja. Ko si se narodila, je bila prestala tvoja mati že mnogo nesreč. Strašne katastrofe so jo bile zadele. Lujza, da ni bilo tebe — tvoja mati bi bila umrla od bolečine in obupa. Nikdar ne boš mogla razumeti, kako sem te ljubila.“

„Mati, treba mi vas je le pogledati, pa čutim to!“ je rekla Lujza trepetaje.

„Dete drago!... Da, ljubila sem te, kakor te ljubim današnji dan. Ljubila sem te bolj od same sebe in bolj od vsega na svetu: saj sem te ljubila bolj od nje!“

„Njega!“

„Soproga mojega... tvojega očeta...“

„Ah, mati! Nikoli mi niste hoteli povedati njegovega imena!“

„Danes ga izveš! Prišla je ura. Tvojemu očetu, Lujza, je ime...“

Prekinila se je trepetaje, kakor da je vstala pred njo mahoma vsa preteklost njene ljubezni.

„Povejte, mamica!“ je viknila Lujza.

„Franc de Monmoransi!“ je dihnila Ivana.

Lujza je kriknila s šibkim glasom.

(Dalje.)

obrt. N. je bil zaposlen navadno pri poljedelskih delih, kar pa mu ni uga-
lalo. Te dni je njegov gospodar vz-
prejel novega hlapca za vozarjenje.
N. se je v četrtek zvečer najprej na-
pil, potem pa, prišedši v hlev, kjer je
novi hlapec trdno spal, nadenj spro-
žil več ostrilov strelj. K sreči pa se
mu je vsled pijanosti roka močno
tresla in kroglice so zgrešile cilj. N. se
je nato skrivil v nek kozolec, kjer so
ga pa kmalu našli in odgnali v zapore
deželne sodnije.

Gradec. (Ravs se prične.) V pe-
tek zvečer so priredili volilci I. občin.
razreda protestni shod zaradi izvo-
litve socialnodemokratskega podžu-
pana. Shod je imel lice čisto pripro-
stega ščuvanja. Zdelo se je, da se je
sešel ves graški »mob«, a ne graška,
toli ponosna nemška inteligenca.
Zgodilo se je celo, da je ta inteligen-
ca preprečila s kričanjem in rjoven-
jem govor predsednika kluba za-
stopništva uradnikovo v občin. svetu.
Če bo graška socialna demokracija
vedela izvajati konsekvence, bo s
primerno agitacijo lahko občutno
škodovala meščanstvu.

Maribor. (Nova vojašnica.) Ne-
kaj časa sem krožil po mestu vest,
da se bavi vojna uprava z mislijo,
zgraditi tu novo vojašnico. Namenje-
na bi bila novemu pionirskemu ba-
taljonu. Zanimivo pri vsem je, da za-
hteva vojaška uprava, da se ta vo-
jašnica zgradi na občinske stroške.
Taka vojašnica bi veljala okroglo en
milijon kron. Mestna občina je do-
slej zgradila topničarsko vojašnico.
Obrsti za izposojeni kapital pri tej
vojašnici znašajo letno 60.532 K, erar
pa plača samo 49.990 K letne najem-
nine! Popravilni stroški, plin, voda
itd. daje pri tej vojašnici mestni ob-
čina 26.000 K redne izgube vsako
letot isto bi bilo pri novi vojašnici.
Mestni davkoplačevalci imajo že za-
dostno bremen in si gotovo ne žele
novih. Vojaška uprava naj stori kar
hoče; pusti pa naj pri miru že itak
skoro bankrotno občino.

Trbovlje. (V vodo je padel.) Pri-
četkom tega meseca je več delav-
cev popravljal most preko Trbo-
velce, med drugim tudi 48letni de-
lavec Anton Rus, ki je stal na novo
položeni deskah, a ni pazil na to, da
travnjave za njim ni bilo prekrito. Ko
si je hotel za trenutek oddahiniti, je
stopil za korak nazaj in padel v glo-
bino 12 metrov v potok, ter obledel.
Ko so ga izvlekli, je imel vse polno
trhlih ran, med drugimi tudi eno na
hrbtinici. Ker se mu je stanje vedno
slabšalo, so ga prepeljali v ljubljansko
deželno bolnico.

Sneg in mráz. Snežni zameti se
v posameznih krajih nadaljujejo, zad-
nje dni minolega tedna je pritisnil tu-
di izredno hud mráz, ki je zlasti na
Ptuškem polju dosegel 20, da celo
25 stopinj pod ničlo! Kaj takega pom-
niljo komaj najstarejši ljudje. V me-
stih, obdanih z gorovjem, je bilo v
nočeh mráza 16 do 17 stopinj in čez
dan 10 do 12 stopinj. Sedaj so dnevi
sicer solnčni, a brez toplote.

Cesarski manevri bodo letos na
Slov. Štaterskem. Sodeloval bo gra-
ški, zagrebški in bližnji mažarski voj-
ni zbor. Manevri bodo najbrže južno
od Ptuja proti Halozam, Rogaški sla-
tini, Brežicam, Bizelskemu in ob
Savi. Balkanske homatije niso torej
ostale brez posledic. Zdej se poldejo
še volaki igrati »Srbe in Avstrijce«!
Celje. (Ponesrečen železničar.)
Delavec Jože Plamnik iz Celja je na-
kladal premog na voz poleg nekega
stroja na postaji Zidanmost. Nena-
doma je nanj zapeljal od zadaj drug
stroj. Plamnik je zgubil ravnotežje in
padel. Hkratu pa se je usul premog
nani in ga pokopal. Plamnik je težko
ranjen.

Bukovje pri Brežicah. (Konjska
smrt.) Neki Hrvat Hinko Frger je že
del časa vznemirjal konjska sejm-
šča po Kranjskem in Hrvaškem. No-
vomeško okrožno sodišče je izdalo
za njim celo firanico, česar se pa
Frger ni ustrašil in kradel konje, kjer
je bil videl kakšen rep. Vselej je zgri-
nil po vsaki novi vragoliji kot kafr
in vse zasledovanje je bilo brezuspe-
šno. Sedaj so pa orožniki zvedeli, da
neki kmet, Andrej Molan, kar na de-
belo prodaja v Bukovju konje. Hišna
preiskava pri Molanu je pokazala, da
ta s Frgerjem ni bil le »kupčijski«
zvezah, marveč, da je za tatvine tudi
vedel in dal Frgerju stanovanje. Fr-
gerja so zaprli; on kot Molan se bo-
sta morala sodniško zagovarjati.

Maribor. (Požar.) V noči na ne-
deljo, proti eni uri zjutraj, je pričelo
biti hladno zvonje. Vselej debele megle
se dolgo ni vedelo, kje gori. Gorelo
je v Schifferlevi ulici. Škode ni bilo
toliko, kolikoršno je bilo splošno raz-
burjenje.

Gorisko.

Kakšna pohvala. Znano je, da je
goriški škof izdal posebno prepoved
zoper »Gorico« in »Primorski liste,

ker sta mu premalo klerikalna. Zdej
se pa »Novi Cas« baha, da ga je po-
hvalil ljubljanski škof. To pa to —
taka pohvala pa res kaj zaleže. »No-
vi Cas« in Bonaventura sta drug
druga vredna. Mi Kraševci ne ma-
ramo ne enega, ne drugega — am-
pak imamo rajše »Dan«.

Dutovile. Piše se nam: Dosedaj
je v naši vasi prodajal »Dan« trgo-
vec g. Sirca. Ko pa je šla njegova
žena k spovedi, ji je trebušnik v spo-
vednici zažugal, da ji ne bo dal od-
veze, ako se bo v trgovini prodajal
»Dan«. Dasi je mož naprednjak, se
je moral udati. Zadnje volitve pa so
dokazale, da je v Dutovljah tri če-
rtine naprednjakov in le ena čet-
rtina kimovcev. Zato smo bili prav
nezadovoljni, ko smo videli, da se je
g. Sirca udal. Sedaj prodaja »Dan«
g. Ukmar, ki ga vsem priporočamo.
— Prijatelj »Dneva«.

Slovenska dramatika.

Vsem rodoljubom in denarnim zavo-
dom širou slovenske domovine!

»Dajte nam repertoarja!« kličejo
slovenska dramatična društva, »ker
sicer ne moremo delovati!« Odkar
je prenehala izhajati slovenska Ta-
lija, je nastala na polju naše drama-
tične resnično nevarna stagnacija. Iz
nje se preti razviti — zlasti, ker ljub-
ljansko gledališče ne deluje redno —
kulturna kriza, ki bi lahko zadala
dramatičnim društvom smrtni uda-
rec. Splošno porabnih in učinkovitih
izvirnih domačih iger se pri Sloven-
cih napiše in natise ničevno malo,
a tudi prevaja se pri nas razmeroma
jako počasi, letos pa skoro sploh nič.
Ravno ljubljansko gledališče, matica
vseh naših malih odrov, posluje le
omejeno in se mora samo zatekati k
starim in najstarejšim igrarjem.

Pa tudi, ako bi vsega tega ne
bilo, je nemogoče delati naprej s sa-
mimi rokopi. Rokopis je navadno
sam eden, ki se dobi le težko, ker
ga nobeno društvo ne posodi rado, a
izposojanje je tudi drago ter zve-
zano z raznimi težkočami. Zato si
društva ne morejo sestaviti reperto-
arja. Odpasti mora po slovenskih de-
želah nešteto predstav, ki bi se po-
polnoma lahko izvršile in nudile
ljudstvu narodno in kulturno zabavo,
ker ravno ni na razpolago dovolj pri-
kladnih iger.

Da odmoremo tem žalostnim
kulturnim razmeram in zlasti da za-
gotovo redno izdajanje Talijs, so
osnovala že obstoječa dramatična
društva »Zvezo dramatičnih dru-
štev« z namenom dvigniti dramatiko
na Slovenskem na tisto višino, ki jo
imajo drugi, nam sorodni narodi. Na
Češkem n. pr. deluje taka Zveza jako
uspešno, zato pa imajo Čehi tudi že
skoro v vsaki vasi svojo dvorano z
lepim odrom. S skupnimi močmi na-
meravamo doseči oni cilj, ki ga posa-
mezniki ne zmorejo.

Odkrito priznavamo, da je težka
nalog, ki smo si jo naložili, toda ne-
izvedljiva ni, ako najdemo pri naj-
širši slovenski javnosti ono oporo, ki
jo zasluži Zveza, kakor eno najvaž-
nejših slovenskih kulturnih podjetij.
Slovinci žrtvujemo ravno za svojo
dramatiko mnogo premalo. Mecena
za slovensko dramo sploh ni! Vsa
dramatična društva se zato s svojimi
maloštevilnimi člani prav trdo bore
za svoj obstanek. Poskusiti hočemo
torej se sami zadnje sredstvo. Zate-
kamo se v javnost, obračamo se do
vseh slovenskih denarnih zavodov,
obračamo se do vseh poštvalnih
narodnih mecenov za uljudno prošnjo,
da nam prislokožijo na pomoč!

V kratkem namerava Zveza
dramatičnih društev pričeti z rednim
izdajanjem Talijs ter hoče izdati tako
pospešiti, da izide do začetka pri-
hodnje sezone vsaj 5—6 iger. Za bo-
doče nameravamo izdati Talijs
vsak mesec. Zato pa potrebujemo Zve-
za denarja! Treba ji je nujno neke
osnovne glavnice, ki naj zajamči
stalnost Talijs. S tem, da izide samo
par zvezkov, potem pa morda Talijs
zopet zasnji, ni doseženo nič drugega,
kakor da izgube pogum še oni, ki se
danes resno in brez sebičnosti trud-
dijo ustvariti nekaj obče koristnega
in stalnega.

Uljudno tedaj prosimo vse slo-
venske denarne zavode in posamez-
ne rodoljubne mecene, da pristopijo
k Zvezi dramatičnih društev kot
ustanovniki z zneskom 200 K ali vsaj
kot podporniki z zneskom 20 K za
vselej. Znesek se more plačati tudi
v 4 obrokih. Bodite prepričani, da ta
denar ni izgubljen, ampak da obrodí
stoteran sad na polju narodne pro-
svete. Imena ustanovnikov in pod-
pornikov objavimo svoečasno v slo-
venskih dnevnikih. Vse pošiljatelj na-
se naslovljajo na: Zvezo dramatičnih
društev v Ljubljani, Mestni trg 17/II.

Za Zvezo dramatičnih društev Fran
Govekar, mag. komisar, predsednik.
— Oton Zupančič, mag. arhivar, pod-
predsednik. — Josip Brce, profesor,
tajnik. — Danilo Šanlija, mag. revit-
dent, blagajnik. — Za Kranjsko: Ja-

kob Spicar, Jesenice. — Za Primor-
sko - Trst: Dr. Semrov, Trst. — Za
Idrijo: Engelbert Gangl. — Za Sta-
jersko: Ivan Kežar, Maribor; Av-
gust Lukačič, Maribor; Franc Mrav-
ljak, Celje; Miloš Štubler, Celje.

Dnevni pregled.

Pod pruskim jarmom. »Česke
Slovo« piše: Nemška misel je bila
potočena pred letom pri Kirkkiliu,
padla je na planjavah pred Kumano-
vem; nemška trozveza je bila po-
bita tudi v Epiru in na Egejskem
morju; nemški marš na vshod je bil
preprečen in Francija se je že vese-
lila, kakor tudi mi Čehi, ki smo mi-
slili, da velike zmage slovenskega
orožja na jugu odprejo naposled očí
tudi zaslepljeni Avstrijci in da tudi pri
nas pride k prepovedi in do zmage
slovenske misli. In danes po letu?
Francoz Albert de Mun piše: »Od
Nemca hujškan se pripravila jarek
na povračilo in na veliko začudenje
se pripravila ravno s pomočjo denar-
jev ene francoske banke in z angle-
škim pomočjo, da bi se na škodo va-
rovancev Francije in Anglije polastil
vlade nad morjem. Bolgar podaja
Turku roko v pomoč... Srbija je
zaprla v svojih mejah brez izhoda;
Albanija, umetno otvorena, omejuje
Srbijo in tvori vedni vzrok za vojno.
In kje je Evropa? Evropa je pod pru-
sko hegemonijo. V Carigradu se je
naselila Nemčija, naselila na istih
tleh, kjer preje Rusija ni dovolila, da
bi se naselil Bolgar ali Ork, sploh ni-
kdo. In glej: Nemcem je Rusija dovo-
lila. Na Bosporu je postavila Nemčija
svojo stražo, stražo, po kateri je hre-
penela Anglija ter jo proglaševala za
živiljsko neobhodnost. In tudi An-
glija je privolila. Nemčija ne ogra-
žuje s svojo močjo samo Francijo,
temveč ravnotežje Evrope in svet-
ovni mir.« Vsi koraki Nemčije ka-
žejo na to, da se pripravlja dosledno
na oznanjeni boj, na spopad med Slo-
vanstvom in Germanstvom.

Turek ni zadovoljen. Turški listi
so začeli prav nesramno napadati
trozvezo. List »Tasvir i Efkar« je
prinesel podobe trozveznih vladar-
jev in veleposlanikov z zaničljivimi
opazkami in napari proti velesilam
trozveze. Posebno so Turki nezado-
voljni z odgovorom trozveze na an-
gelski predlog glede Egejskih otokov.
Ta odgovor je uničil v Carigradu vse
upe, stavljene na trozvezo. Turški
narod — pravi list — mora priti do
prepričanja, da so vsi upi na Evropo
enaki upom v zdravilno moč najhuj-
ših strupov.

Prepust in dalmatinska vlada.
Uradni šimel je znan: Dogodilo se je,
da je sodišče razsodilo, da mora do-
jilja dojeti 19letnega mladeniča. (Pro-
ces o tej zadevi je namreč trajal 19
let.) Sodišča so že razsodila o domo-
vinski pravici oseb deset let mrtvih
in pokopanih in tako dalje. Rekord v
takšnih modrostih je pa dosegla dal-
matinska vlada. V Zadru je umrl dal-
matinski rodoljub knez Borelli, opora
vseh srbo-hrvatskih teženj. Pogreba
se je hotelo udeležiti tudi dalmatin-
sko Sokolstvo. Dalmatinska vlada pa
tega ni pripustila, in sicer vsled tega
razloga, ker Sokolstvo svoje udelež-
bo ni naznanilo tri dni prej. Če bi
bilo hotelo Sokolstvo svojo udeležbo
pri pogrebu kneza Borellija naznaniti
tri dni prej, tedaj bi jo bilo moralo
naznaniti še pred njegovo smrtjo. In
takšne modrosti se kujejo v deželnih
palačah; in potem se ti ljudje hočejo
spoštovanja in drugih rodoljubnih
čednosti. Za vice skrbi torej tudi de-
želna vlada.

Vsem Slovincem in skoraj go-
tovo tudi klerikalnim poslancem je
znano, da je Savinjska dolina sloven-
ska in da v nji žive sami Slovenci,
razen par privrancen, ki tu odje-
dajo Slovincem kruh. In vendar se
na železniških postajah kličejo imena
samo nemško — ravno tako v Celju,
kjer je vsak dan na stotine sloven-
skih ljudi. Ubogi kmet, ki plača vo-
zno, lahko na ta način presliči svojo
postačo in mora čakati drugega vla-
ka. Ali so naši ljudje res samo za to
na svetu, da nemčurje rede. Sveta
pravica zahteva, da se kličeta slo-
venska kraljevna imena slovensko.
To velja tudi za poslance.

Klerikalna trma in »značajnost«.
Ali res menite, da je v klerikalnem
taboru taka edinost, kot se ti ljudje
z njo ponajajo? Ni dolgo tega, kar
je bil klerikalni šah pri našem očetu
Štemburju, ki so se potom svojega
zeta oženili z napredno stranko, kar
jim seveda tudi nese. In tega zeta, ki
je novomeški občinski odbornik, se
je drznil dr. Ažman, ravnatelj ljudske
kuhinje, proti sklepu mestnega odbo-
ra odkloniti kot zastopnika župan-
stva. Pri imenovanju priliki pa se je
drznil celo dr. Ažman očetu Štem-
burju in obenem poslancu S. L. S. da-
lati neke nanke o klerikalni disci-
plini. Ali Ažman ni računil s tem, da

so kandijski župan birt, praktičen
mož, da tega dvojnega ponižanja ne
bodo prenesli. Zdej se pa javno še-
peče po mestu, da so očie Štembur
nagnali g. zeta, naj preskrbi, da bodo
ljudski kuhinji namenjeni denar do-
bili študentje za obleko, klerikalna
trma naj pa dela pokoro! Kandijski
župan bo za klerikalce hud bič, ki so
si ga sami spletili, mi pa odkrito če-
stitamo stranki za takega značajne-
ža. No, pa saj ni edinec v stranki te
bažel Štembur je Novomesto glede
železniške postaje kruto oškodoval
za vso prihodnost in to pred vsem z
ozirom na svoj klerikalni, nenasitni
žep. A z isto ravnodušnostjo zadavi
klerikalca, če mu ni po godu. Govori
se, da misli dr. Ažman s prihodnjim
letom zapreti »Ljudsko kuhinjo«, in
g. Štembur bodo imeli eno zaslugu
več. In vendar so klerikalni in libe-
ralni backi pri njem kuhani in pečeni.
Dr. Kandijot.

Iz deželne odbora. Iz zadnje
umetniške razstave se nakupijo po
ena slika Jakopičeva (Spomini), Str-
nenova (Hišica na vrtu), Klemenči-
čeva (Cerkveni interieur), Koželjeva
(Kaprice) in Zupančičeva (Puščava
pri Sv. Joštu) za skupno nabavno
ceno 2430 kron. Ukrené se tudi pri-
merno, da se galerija slik v muzeju
hitreje otvori. — Zgradba vodovoda
Stari trg in okolica v Beli Krašini se
odda najnižjemu ponudniku, tvrdki
Pettulito in Wurm na Dunaju za
124.229 K. — Odobri se osnutek po-
slovnika za cestne odbore in cestar-
je. — V kmetijski svet se izvolila kot
zastopnika dežele komerčni svetnik
Povše in deželni odbornik grof Bar-
bo (namestnik). — Peticijski ljubljans-
ke mestne občine za prispevek k
stroškom velikih javnih del in ona
Slovenskega planinskega društva za
izredno podporo se odstopi deželne-
mu zboru. Istotako načrt zdravstve-
nega zakona in zakona o obrtno-na-
daljevalnih šolah. — Prošnja učite-
ljev-frekventantov risarskega tečaja
na c. kr. državni obrtni šoli, naj bi se
stroški njihovih supletov prevzeli
na normalnošolski sklad, se odklo-
ni. — Deželna vlada se brani izposlo-
vati 50 % državnih prispevkov za ura-
navo deželne ceste Črnomelj-Vinica,
dokler se v nemškem tekstu ime Vi-
nica ne nadomesti z nemškim Wel-
nitz! — Živnorojski zadrugi v Mo-
šani se dovoli 800 K podpore za
mostno tehniko. — Dogovor vipav-
ske občine z vojnim erarjem zaradi
zgradbe vojašnice s potrebščinami
210.000 K se ne odobri ter se pogoje
za občino potrdi. — Gasilno društvo
v Prečini (novo) dobi podporo 918 K,
no v Podpeči pa 250 kron. — Na in-
terpelacijo deželne odbornika dr.
Trilleria obljubi poročevalec, da se
sklep ljubljanskega občinskega sveta
o nakladi na žgane pijače predloži že
v prihodnjem zasedanju deželnemu
zboru, glede Kregar-Stefetovih pri-
tožb zoper neki proračun pa trdi, da
mora še čakati na razna polasnila
deželne revizijske komisije.

Iz Brežic. Na pustno nedeljo,
dne 22. svečana t. l. priredi naš So-
kol veliko maskarado s sodelova-
njem vojaške godbe c. in kr. pešpolka
št. 53 iz Zagreba. Veselični odsek
pod znano spretnim vodstvom naše-
ga aranžerja br. Holyja že marljivo
dela priprave, tako da smemo prič-
akovati res nekaj posebnega. Vabila
se bodo v kratkem začela razpoši-
ljati.

Slov. del. izobraževalno in pev-
sko društvo »Sava« na Savi pri Je-
senicah priredi dne 1. svečana t. l. v
salonu pri Jeleni na Savi svoj obi-
čajni predpustni plesni venček. Ka-
kor vsako leto, tako se bodo tudi le-
tos odbor potrudil, da bude za zaba-
vo kar najbolje preskrbljeno. Zatorej
vabimo vse prijatelje društva in
petlja, ter prosimo vsa napredna dru-
štva, da sprejmejo to v znanje. Ako
se bo društvo, ki stoji na čelu narode-
ne in stanovske zavesti, podpiralo od
slav. občinstva in družih društev, bo
mogel pevski zbor, ki se je povzp-
el že na precejšnjo višino, v bodoče da-
lati še več zabavnih večerov in pred-
stav, kakor mu je bilo pa dosedaj mo-
goče. Društvo se nahaja v lenem raz-
voju, treba mu je pa dati tudi primer-
ne podpore. Na svidenje torej v ne-
deljo dne 1. svečana t. l. ob 7. uri
zvečer v Jelenovi dvorani na Savi,
kjer se bo rajalo do ranega jutra.

Dne 1. marca 1914 ob 9. uri do-
poldne priredi obrtna zadruga na
Bledu preizkušnjo obrtnih valencev
v pisarni zadrugne bolniške blagaine
na Bledu, Mlino št. 3. Vsi valenci, ka-
teri so učno dobo dovršili, in name-
ravajo napraviti preizkušnjo, naj vlo-
že pisмено prošnjo na obrtno zadru-
go na Bledu, katera je koleka prosta.
Pristojbina znaša 6 K. onostnina pa
5 K. — Valenci nečlani obrtne za-
druge načlajo 12 K pristojbine.

Odbor »Dol. pev. dr. v Novem
mestu« se je na običnem zboru dne
23. januarja 1914 sestavil sledeče:
predsednik: Maks Klodič vitez pl.

Sabladoski; podpredsednik: Ivan To-
poriš; blagajnik: Al. Lušin; tajnik:
Karl Turk; arhivar: gđč. Skale
Slava; odbornika: gg. Toporiševa in
dr. Krautova; namestnika: Jos. Win-
discher ml., Viktor Kobe; pregledo-
valci računov Janko Dovjak, A. Pau-
ser, dr. Vašič.

Slovensko planinsko društvo
naznanja, da njegovo glasilo »Planin-
ski Vestnik« zaradi stavke tiskarjev
še ni moglo iziti. Čim bo tiskarski
spor poravnal, izdal se bode skupen
zvezek v obsegu toliko števil, ko-
likor jih bo dotlej zapadlo. V tem
skupnem zvezku bodo izšli vsi za-
stanki in vse vesti in objave, v kolli-
kor jih tok časa ni prehitel. Člani naj
blagovolijo zamudo oprostiti. — Od-
bor.

Grozen slučaj samomora v sa-
mostanu. V samostanu v Reicu je
izvršila te dni 17letna Marija Blodi-
kova iz Svitave grozen samomor.
Dekle je bilo vsled nerodnega obna-
šanja odpušeno iz zavoda in njena
mati je prišla ponjo. Blodikova pa se
je zopet vrnila v Reic, splazila se je
v samostan, kjer se je skrila v čum-
nati in si je polila obleko s petrole-
jem, na kar jo je zažgala. Kakor go-
reča baklja je letala deklica po samo-
stanu in ko so ji prihiteli nune na po-
moč, je imela že tako težke opekline
na životu, da je čez nekaj časa umrla.
Pustila je pismo, v katerem pravi, da
je izvršila svoj obupni čin zato, ker
se »boji sveta...«

Epidemija samomorov. Preteklo
soboto se je vrgla v samomorilnem
namenu v reko Labo mlada deklica
Krištofova iz Kraljičinega Dvora na
Češkem. Kmalu zanjo je skočila v re-
ko še ena, komaj petnaletna de-
klica, ki je tudi utonila. Se isti dan
se je v tamošnjem mestu obesil neki
delavec.

Napadeni ženi. Dne 22. t. m. do-
poldne je napadel neki tridesetleten
mož na cesti 18letno Marijo Holo iz
Peleca pri Kamenici nad Lipo in jo je
hotel posiliti. Tu sta ga presenetila
dva moža, nakar je zločinec pobegn-
il. — Istega dne popoldne je napad-
el mlad mož na cesti med Jaromer-
jem in Hrobčicami gostilničarko Ro-
zalijo R., podrl jo je na tla in jo po-
lil.

Z ljubezni do fizike je postal tat.
Učenca šestega realnega razreda v
Lvovu Adama Adlerburga so te dni
aretirali, ker je ukradel tekmo več
let iz fizikalnega kabineta tamošnje
realke za 30.000 K aparatov in kemi-
kalij, s katerimi si je potem doma na-
pravil domač kabinet. Aretirani stu-
dent je pri zaslišanju izpovedal, da
ga je ljubezni do fizike prignala do
tega obžalovanja vrednega dejanja.

Obupen boj z zločincem. Polica
Duxkiewicz iz Lvova je dne 23. t. m.
zasledoval pobežlega kaznjence. Ta
je sprožil med begom nanj štiri strele
iz samokresa. Kakor je bil stražnik
težko ranjen, je vendar vsekal lopo-
va s sabljo tako, da se je oni nezave-
sten zgrudil na tla. Stražnika so ta-
koj odpeljali v bolnišnico, kjer sta ga
obiskala cesarski namestnik in poli-
cijski predsednik. Kaznjene se do-
slej še ni zavedel.

Očetovo maščevanje. V vasi Sv.
Andrej pri Budimpešti je nadlegoval
študent Horvath, sin državnega
pravnika, neko mlado, komaj štiri-
najst let staro deklico z ljubimka-
njem. Njen oče, mornariški kapitan
Hegedüs, ga je večkrat svaril pred
tem, toda zastopil. Oni dan je zopet
dobil mladega moža v svoji hiši. Z
napetim samokresom je prisilil stu-
denta, da je sedel, nakar mu je obril
glavo in brke in mu pomazal obraz.
Polovico obličja mu je pomazal z
rdečo anilinoovo barvo, drugo polovi-
co mu je počrnil s sajamí. Nato ga
je zapodil na ulico. Student je vsled
tega zblaznel in so ga morali prepe-
ljati v morišnico. Kapitana Hegedüsa
so tirali pred sodišče, ki ga je obso-
dilo na dvesto kron globe.

Potresi v Ameriki. Kakor se iz
Novega Jorka poroča, so bili te dni
v Ameriki veliki potresi. V San Fran-
ciscu in Oaclandu so pokale šipe pe
oknih.

Umor Evropejke v Sanghaj. Gop-
spa Neumannova, soproga veletr-
govca z mesom in Sanghaj, je bila
te dni v svojem stanovanju na gro-
zen način umorjena. Njeno truplo so
našli v spalnici grozno razmesarjeno,
glava je bila od trupla odtrgana, ro-
ke odsekane, prsti porezani. Gre za
roparski umor, zakaj morilec je od-
nesel dragocenosti, denar in vredno-
stne papirje v skupni ceni 80.000
mark. Umor se je izvršil, ko je bil
mož umorjen v neki tamošnji bol-
nišnici. To je prvi umor te vrste v
Sanghaj, da je namreč tamošnji do-
mačin umoril Evropejca.

Blaznik se izdajal za brata nem-
škega prestolonaslednika. Ko se je
dne 23. t. m. opoldne vračal v Ber-
linu prestolonaslednik v svojo palačo,
je tekel za njegovim avtomobilom
neki možakar. Stražnik ga je takol

aretiral in ga dal straži drugega policijskega revirja. Tam so dognali, da je mož identičen s krojačem iz Kolnarja Leopoldom Salomonom, ki je rojen leta 1887. leta. Ker se je aretiralec obnašal kakor bi bil blazen, ga je preiskal tamošnji zdravnik. Salomonno je trdil, da je brat prestolonaslednika in da ga je hotel prositi za podporo. Uradno se potrjuje, da se v tem slučaju niti govoriti ne more o kakem atentatu. Gre le za slaboumnega krojača Salomona, ki so ga prepeljali v zavod za slaboumne v Daildorf pri Berlinu.

Umor diplomata. Francoskega diplomatskega agenta Valdroma v Tangerju ze ustrelil njegov kuhar. Valdrome je priredil pojedino. Njegov kuhar pa ni hotel streči pri pojedini, zato mu je zagrozil Valdrome, da ga odpusti. Nato je kuhar dvakrat ustrelil na svojega gospodarja, ki je takoj umrl. Morilca so aretirali.

Ljubljana.

— Skrb za šolsko mladino.

Prvi gospod: Kam pa gredo ti otroci, ki so tako z vsem preskrbljeni?

Drugi gospod: K šolski maši.

— Dopolnilne volitve za pokolniti dr. Ignacijem Žitnikom. Volitev deželnega poslanca dr. Ign. Žitnika se bo vršila v četrtek, dne 12. marca t. l. Župani bodo v kratkem razpodelili volilske imenike. Volitev državnega poslanca pa se bo vršila šele meseca maja.

— Prijateljstvo dovtipa. Ustanovili smo »Bodečo Nežo«. Naš namen je ustvariti poljuden in poceni humorističen list, ki naj vsak teden prinese nekaj dobre volje med nas. S tem smo ob enem hoteli ustreči tudi stalnim naročnikom »Dneva«, da dobe vsako nedeljo nekoliko namečka. Začetek je narejen. Po glasovih, ki smo jih prejeli iz vrst naših čitateljev, sodimo, da smo ustregli splošni želji. Nas to veseli, ker hočemo, da svojim čitateljem v vsakem oziru ustrezemo. Razmere v naši širši in ožji domovini imajo na sebi toliko smešnega, da polnijo celo vrsto humorističnih listov. Vseh teh razmer se bo dotikala Neža in bo nabodla zdaleč enega, zdaleč drugega. Ob enem pa hočemo gojiti kolikor mogoče domač dovtip. Mnogo dovtipov se pri nas sliši v veseljih družbah — in mnogo se jih tam tudi pogubi. To je škoda. Vsak kraj ima svoje razmere — in svoj humor. Zato se priporočamo prijateljem dovtipa in humorja, da se spomnijo na »Nežo«. Skrbeli bomo za dobre slike, za pesmi in kuplete, za glose in satire — vsem onim, ki so dobre volje, bo odprt oddelek za dovtipe. Prihodnja številka bo bogatejša od prve.

Uredništvo »Bodeče Neže«.

ne zveze». Ta številka je posvečena vprašanju unije z Rimom. V naslovni pesmi čitamo: O Rusija, pravoslavna, prokleta bodi!... V članku čitamo, da »duhoven glava na naša ta cerkva se priznaje para-ta«. O, da, papa-ta! O tem se izpregovorimo.

— Klerikalna olika šišenskega Orehka in Gostinčarjevega sina. Zadnjič smo prinesli poročilo z Brezovice, kako sta se vedla v neki gostilni klerikalni agitator Orehek in Gostinčarjev sin. Včeraj smo dobili še par pojasnil, ki celo zadevo, pa tudi klerikalni naraščaj prav dobro pojasnjujejo. Da je bil Orehek na vse zgodaj jutraj v rožicah, temu je bil kriv ples v »Unionu«, ki je bil po poročilu »Slovenca« eden najživahnejših v tem predpustu. To je bil namreč ples »tobačnega delavstva«, ki je res zelo priljubljen. Klerikalci pa to zase porabijo. Tako sta tudi Orehek in mladi Gostinčar plesala do jutra in se menda dobro krepčala. Da bi pregnala mačka, sta se peljala jutraj z izvoščekom na izprehod na Brezovico. (To je nobel, kaj?) S seboj sta vzela tudi neko prav fletno plesalko Matildo. (Klerikalci si v teh dobrih časih lahko privoščijo take izprehode saj gre za ljudski račun.) Tako so se torej nobel pripeljali na Brezovico, kjer so ljudje prišli že od prve maše. Tam se je začel Orehek bahati in je zabaval čez kmete. Gostinčar je hvalil svojega očeta, češ da je dobre glave, ker je iz nič poslanec postal. Orehek pa je rekel, da bi bil on tudi lahko poslanec in mogoče da še bo. Sploh sta govorila, da sta zastopnika S. L. S., ki ju mora vsak spoštovati, ker kmet nima nič govoriti. Ljudje so imeli tega bahanja kmalu dovolj, zato so njima tudi povedali, kar sta zaslužila. Matilda je med tem zdihovala, da se bodo v snegu razmočili plesni šolniki. Orehek pa je rekel: Kaj za to — bomo pa nove kupili — saj imamo dovolj denarja. Na to so se vsedli v sani in so se odpeljali proti Horjulu in menda še naprej k Skofu. Tak je bil torej ta klerikalni izlet. O Matildi je rekel Gostinčar, da je on njen stric. Seveda mu tega ni nihče verjel. Če bi bil stric, bi bil gotovo pustil kolenčka pri miru. Vesela družba se je vrnila zvečer. Na Rimski cesti so se razšli: stric-Gostinčar je odšel z Matildo — Orehek pa menda v Šiško. S takimi izleti bodo klerikalni agitatorji ljudem — oči odprli.

— Na ljubljanskih ulicah je prepovedano kleti. Preklinjanje ni ravno najlepša slovenska lastnost — ampak je tako splošna, da pošten Kranjec ne more drugače izraziti niti veselja, niti radosti, da malo zakolne. Nese je zadnjič mizarski mojster neki hloč, ki ni bil ravno lahek. Prav pošteno ga je tiščal v rame, tako da si ni mogel drugače olajšati peze, da je klet. Ko je šel mimo policaja, je rekel: »Prokleti hudič.« (Moral se mu je namreč nekoliko umakniti). Policaj je mojstra naznanil in je bil kaznovan na 5 kron. Torej pozor, preklinjalci: »Prokleti hudič« so v Ljubljani po 5 kron.

— K včerajšnjemu poročilu o sankarski tekmi bodi še povedano, da se je udeležilo tekme 52 sankarjev. Sankarske je bilo izborna. Med mlajšimi tekmovalci ni bilo omeniti gđ. Nado pl. Trnkoczyjevo, ki je krasno vozila. Bila je četrta in je vozila 1.25.

— VI. redni občni zbor Sokola II. se je vršil v nedeljo 25. t. m. v gostilniških prostorih gosp. br. Kavčiča na Privozu. Starosta br. dr. Fetič Frankheim je otvoril dobro obiskano zborovanje, pozdravil navzoče brate in sestre ter zastopnike raznih sokolskih društev. Spominjal se je lepega napredka društva v minulem letu, zlasti na telovadnem polju ter zlasti omenjal ustanovitev ženskega in jezdnege odseka. Število članov društva se je znatno zvišalo, prireditve Sokola II. so dobro uspele, za kar gre posebna hvala požrtvovalnim članicam in narodnim damam. Končno se spominja še v minulem letu umrlih članov, tako br. Fr. Babiča, ki je volil društvu 500 K, Antona Jerančiča in Fr. Šutarja. Zborovalci so se v znak sožalja dvignili raz sedeže. — Iz tajiškega poročila posnamemo, da je društvo v minulem letu lepo napredovalo. Društvo je šlo začetkom leta 128 članov, nanovo je pristopilo 108 članov in 74 članic. Društvo je obhajalo v minulem letu svojo petletnico, odbor pa je imel 19 sel. Nadalje omenja poročilo še lepo uspele prireditve in izlete Sokola II. v minulem letu. Tajiško poročilo se odobri. Iz blagajniškega poročila se posneti, da je imelo društvo l. 1914 2193 K 16 v dohodkov in 1232 K 74 v izdatkov, tako da znaša prebitok minulega leta 960 K 42 v. Denarni promet je znašal v minulem letu 6423 K 82 v. Skupna vrednost društvenega premoženja pa znaša 3672 K 60 v. Blagajniško poročilo se odobri in blagajniku podeli absolutorij. Proračun za l. 1914 se z malimi spremembami odobri. — Vestno poročilo načelnika,

ki nam jasno pokaže uspehe v telovadnici in napredek tudi na tem polju se vzame z navdušenjem na znanje. Poročilo jezdnege odseka izkazuje 779 K 50 v dohodkov in 605 K 86 v izdatkov ter 173 K 64 v prebitku. Imel je ta odsek 12 rednih sel. 1 izredno in 3 članske sestanke. Tudi ta odsek kaže lep napredek. — Nato se na predlog odbora nastavi članarina zopet na 50 v mesečno. Pri nato sledečih volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: starosta br. dr. O. Fetič Frankheim, podstarosta br. Jakob Smole, načelnik br. Janko Trček, ostali odborniki br.: VI. Borštnik, Aleks. Valjavec, Joško Florjančič, St. Jesenko, Ant. Pogačnik in Jos. Puch. Namestniki br.: Ferdo Kolman, Fr. Vertl, Ant. Vidmar, Mir. Mlakar, Al. Vavpotič in Joško Smole. Preglednika računov br.: Fr. Bergant in Fr. Kavčič, namestnik br. Henrik Franzl. Za delegate na župni občni zbor Župe Ljubljana I. so bili izvoljeni: ves odbor in br.: Jak. Sever, Iv. Pavlin in Rud. Est. Za delegate na občne zборе Slov. Sok. Zveze so bili izvoljeni sledeči br.: dr. O. Fetič Frankheim, Jak. Smole, Borštnik, Trček, Valjavec, Sever, Endlicher, Pogačnik in Florjančič. Pri raznoterostih se je obravnavalo še več ali manj internih zadev, naker je br. starosta zaključil občni zbor.

— »Meščanski ples«, ki ga prirede klerikalci v soboto 31. januarja v »Unionu«, ni nič drugega kot klerikalne limanice, na katere bi radi ti ljudje dvomljive vrednosti vjeti nekaj naprednih meščanov — posetnikov, trgovcev, uradnikov, obrtnikov in zasebnikov. Pod patronanco dr. Šusteršičeve gospe bo klerikalna »elita« (uff!) in »inteligencia« (hrrr!) plesala. Skof bo dal temu plesu seveda že vnaprej svojo »general odvezo« za vse grehe tega klerikalnega tango- in kan-kan-plesa, dr. Šusteršič kot načelnik klerikalnega »generalštaba« pa bo »blagoizvolil« posetiti ta ples, seveda osebno. Tam bodo klerikalci slabotne naprednjake — nekaj jih bo itak zašlo tje — na zviti način obdelavali in tudi obdelali za klerikalni — politični ples. Že poznamo te sorte dreserjev! Značajni in pošteni ljudje, ogibajte se klerikalne družbe!

— Za prihodnje občinske volitve v Ljubljani se klerikalci že zdaj pripravljajo. Bajje mislijo vreči par »šustarjev« in »kmetavarjev« ven ter jih nadomestiti z inteligentnejšimi in resnejšimi možmi. Prav tako, ampak vržejo naj tudi Štefeta in dr. Zajca, pa Gregarja ven, ker tudi ta trifolij ne dela nikake časti mestni dvorani. Basta!

— Vodovoda v Mostah ne bo. Tako se splošno sodi. Klerikalna velikopotezna akcija moščanskega župana je splavala po vodi. Pred deželnozbornimi volitvami so že razpisali delo in tudi že oddali to delo in danes imamo že konec januarja, ni pa še od vodovoda sluha ne duha. Ali je bil to pesek v oči volilec. Ker poznamo klerikalce do živega, nismo veliko verjeli v to njihovo početje. Znano nam je samo, da so klerikalni agitatorji, ko so hodili po hišah popisovati glasovce, pod tem naslovom tudi agitirali. Gotovo je, da so ujeli na te limanice nekaj koštrnov. Posrečilo se jim pa to ni v Zelenu jami, zato piska sedaj Oražem kakor gad. Ali je pogodba za vodovod z mestno občino podpisana ali ne, nam ni znano? Znano nam je le, da bode mestna občina ljubljanska ob suhi vodovod v Moste zaprla. Ako bode ob suhi voda v Mostah zaprta, tedaj nam ne bo treba gasiti ob požaru, bomo gasili s klerikalnim žegnom in Oražem bo panal vsak ogenj. Nekaj cevi je že navoženih, zgoditi pa se zna tako, kakor se je zgodilo v Rožni dolini. Mogoče pa je tudi, da bodo položili cevi samo v Moste po Zaloški cesti in na Selu do Oražma. S tem v zvezi je tudi sklep občinskega odbora v ekskorporaciji. Zelene jame, da bode lepše izgledalo — so si ti moze pripravili samo teren, da se bodo izgovarjali zavoljo vodovoda. Tako se zna zgoditi, da bode Zelena jama brez vodovoda in tudi ekskorporacija se ne bo izvršila. Pripravljani moramo biti na vse, ker ti gospodje so vsega zmožni, ne verjamemo jim pa popolnoma nič, dokler ne bomo videli sami. Kadar bodo občinske volitve, takrat bodo že gospodje zopet prišli, delali bodo vodovod in kanalizacijo, morebiti pa tudi pošlje Oražem kakih par delavcev, da bodo kopali jame no ulicah. Ko bi bile vsake tri tedne volitve, takrat bi bile ceste v Zelenu jami zelo v redu in tudi sneg, ki ga je zelo visoko po ulicah, bi bil že odpeljan.

— Ordo navado ima nekaj plačilna natakara v Židovski ulici. Ako pride kdo z vrčem po pivu, ga nahruji z barabo in podobnimi priimki. Sploh je dotična ženska zelo surova in pri nji so v navadi besede, ki spadata v tolerančno hišo in ne v pošteno gostilno. Toliko za sedaj.

— Telovadno društvo Sokol v Šiški vabi bratsko članstvo na svoj redni občni zbor, ki se vrši v soboto dne 31. januarja 1914 ob 8. uri zvečer pri »Ančniku« v Spodnji Šiški. — Spored. 1. Nagovor staroste. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo pregled. računov. 5. Poročilo načelnika. 6. Volitve: a) odbora: staroste, podstaroste, načelnika in njegovega namestnika, 9 odbornikov in 3 namestnike; b) praporščaka in njegovega namestnika; c) 2 pregled. računov; d) delegatov za občne zборе ljubljanske sokolske župe; e) dveh delegatov za občne zборе slovenske sokolske zveze; 7. Raznoterosti. Prosi se za polnoštevilno in točno udeležbo!

— Z lova po zimi. Predvčeršnjim je ustrelil puškar g. Sevič sluko, kar je v sedanji zimi nekaj izrednega.

— Na oklicih so: Dr. Hans Arko, odvetniški koncipient z gđno Erno Štockl; Jakob Jerman, c. kr. avskultat, z gđno Marijo Mevželj; Ivan Majer, sprevodnik južne železnice z gđno Rozalijo Novaček; Ivan Koželj, trg. potnik z gđno Frančiško Premk, kontoristinjo; Ciril Rasnožnik, c. kr. policijski stražnik z gđno Lemut.

— Listnica uredništva. O. G. Trst. Za nas je stvar poravnana. Drugo se zmenite s prizadetimi. — Dr. R. v S. B. Hvala! Pride jutri.

— V kavarni »Central« vsak večer koncert na novo pridobljenega tamburaškega in pevskega damskega zbora »Zlata«. Glej oglas!

— Medicinska uganka, zanimiva kriminalna afera v 3 delanjih, ki se predvaja danes v kinematografu »Ideal«, je mojstersko delo vprizoritve znanega Franz Hoferja. Dejanje je skrajno napeto in bode gotovo vsakoga zanimalo. Predvaja se samo pri večernih predstavah. »Rožnati čevljiček«, krasna, največja in najlepša učinkovita veseliga v 2 delanjih se predvaja pri vseh predstavah.

Trst.

Šentjakobska Ciril - Metodova podružnica v Trstu priredi v nedeljo dne 1. februarja t. l. v prostorih »Del. kons. društva pri Sv. Jakobu« svoj drugi Ciril - Metodov ples. Iz priljubljenosti sodeluje mandolistična skupina »Viktor Parma«. Ples vodi g. Josip Bizjak. Tudi za zabavo za nepesalce bo dobro preskrbljeno. Vabijo se vsa šentjakobska društva. saj gre čisti dobiček za našo šolsko družbo.

Otvoritev gostilne N. D. O. se je izvršila v soboto, dne 17. januarja t. l. Prostorji so krasni in veliki ter je tudi drugače gostilna najokusneje urejena. Ob otvoritvi je govoril tov. predsednik Šorn pozivljaje goste, da obiskujejo po potrebi le to gostilno, ker gre čisti dobiček zopet njim v korist, to je za različne podporne fonde delavstva. Ne gleda se na velike dobičke društvenikov, gleda se le na to, da se slovensko ljudstvo ne zateka v beznice in druge sumljive lokale, temveč da prihaja tja, kjer bo pošteno in z naravno piščajo postreženo. Skrbelo se bo za razvedrilo s petjem in godbo, ne da bi bilo potreba navijati avtomate. Bili so časi, ko se nas je izrabljalo in našo nevednost izkoriščalo, a sedaj smo se izognili tudi takim in enakim ljudem, ter lahko pokažemo, da znamo tudi mi skrbeti in delati za svoje sovrstnike in potomce. Pevsko društvo »Kolo« je zapele nekaj krasnih pesmic, a dečki naših društevnikov so neumorno gosilali v ponos sebi in svojim starišem. V tej novi postojanki se je nabral v nabirnik tudi lep znesek za D. M. D.

Deset veliki Ciril Metodov ples v Trstu. Kakor vsako leto, združijo se tudi letos tržaška slovenska mladina v svrhu tradicionalnega Ciril Metod. plesa, ki se vrši letos, v soboto, 7. svečana v vseh prostorih Narodnega doma v Trstu. Letos se vrši ta ples desetič. In da se ta skromni ljubiteljski proslavi, sestavi se je poleg pravega odbora, ki sestoji iz g.: Slavoj Dimnik, predsednik, Vekoslav Carlaris, podpredsednik, Božo Borštnik, Milan Hojka, tajnika, Fran. Sentič, Anton Žiberna, blagajnika, tudi poseben časten odhor, ki sestoji iz dosedanjih predsednikov C. M. plesov in ti so: dr. Jos. Abram, čast. predsednik, dr. Fran. Brnčič, častni podpredsednik; dr. Jos. Mandič, dr. Anton Delak, dr. Ljubomir Tomažič, Andrej Čok, dr. Ivan Baničević, dr. Iv. Mar. Čok, dr. Jos. Glačoni, častni odborniki. Ker je marsikateremu rodoljubu izven Trsta nemogoče se udeležiti te lepe manifestacije trž. mladine, ki je donesla dosedaj že čez K 50.000 čistih dohodkov našim prenotrebni slov. in hrv. C. M. D. pošiljal bode odbor kakor vsako leto tudi letos vabila s priloženimi vstopnicami in poštno položnico, kar naj blagovoli

vsakdo vsprejeti in s tem pokazati svoje simpatije k čimprejnjemu razvitku slovenskega Trsta.

Kaj so našli v španskih ječah?

Ob času stoletnice bitke pri Lipskem so se naši klerikalci postavili proti Napoleonu in slavili nemško zmago. Celo tako so se bili zavzeli proti Napoleonu, da so v nemških graških listih denuncirali one, ki so si upali slaviti — stoletnico Ilirije. Zakaj vse to? Ali zato, ker Napoleon ni bil klerikalec in se ni hotel pokoriti papežu? Ali za to, ker si je po »zmagi« pri Lipskem cerkev zopet opomogla do nadvlade v državi. Mogoče. Klerikalci so res za Napoleona ne morejo navduševati, kajti ravno Napoleon je odkril mnogo starih cerkvenih grehov in uničil stare krute navade.

Rimska katoliška cerkev ni nikoli radovaljno odstopila od temnic in se odpovedala trpinčenju. Ko je Napoleon premagal mesto Toledo, je ukazal, da odpro vse inkvizicijske ječe v mestu in zgodovina o Napoleonskih vojnah pravi sledeče o tem dogodilju: »Zgledalo je kot da se grobovi odpirajo in blede obličja podobna duhovom prihajala so iz temnic, iz katerih je puhel mrtvaški duh. Velike, zmršene brade so krila sopeča prsa jetnikov, dolgi nohti na rokah in nogah so dali obliko skeletom enako divjih živali in marsikateri nesrečnikov se je zgrudil na tla, ko je prvič v dolgih letih vskralavil sveži zrak. Mnogi teh so vsled slabe hrane, malih ozkih in nizkih stanic postali hromi. Prizor je bil strašanski.

Ubogi jetniki so nosili povešene glave, roke in noge otrpnele in brez vsake moči in v kljub zdravniški pomoči od armadnih zdravnikov so nekateri umrli še isti dan. Prihodnji dan je general La Salle s svojim spremstvom pregledal vse ječe, kjer so našli vsakovrstne mučilne priprave, ki so navdajale grozi in strahoti navajene vojščaka s smrtnim strahom. V nekem skrivnostnem prostoru v podzemski ječi, blizu pisarne, kjer so izpraševali obtožene, je stala lesena figura, ki je predstavljala Marijjo Devico, katero so izdelali menihi. Na glavi je imela pozlačeno monijo in v desnici je držala bandero.

Navzočim se je takoj čudno zdelo, zakaj ima ta kip vkljub temu, da je bil oblečen v svileni obleki, še nekak plašč povrhu. Ko so si ta kip natančneje ogledali, so opazili, da prednja stran je bila vsa polna šilastih žebeljev in malemu nožiču podobnih ostrih klinj, katerih konice so bile obrnjene proti opazovalcem. Roke so imele člene in stroj v ozadju je začel premikati ta kip in roke se posebno. Jeden služabnikov od inkvizicije je bil od generala prisiljen, da spravi stroj v tir. Ko je figura razprostrla roke, kot da bi hotela koga strastno objeti, so postavili namesto človeka napolnjen telečnjak, katerega je imel s seboj nek vojščak. Kip je stiskal k sebi telečnjak vedno bolj in bolj in ko je služabnik na povelje generala postavil stroj v nasprotni tir, so roke odjenjavale in prišle zopet nazaj v prvotno pozicijo. Telečnjak je bil ves prelukan, nekatere luknje so bile od dveh do treh palcev globoke.

Take stvari so se skrivale v španskih ječah, ko je Napoleon s svojo armado zavzel Španijo. Seveda je duhovščina hujskala narod proti Francozom. Pa tudi v drugih deželah je bilo še marsikaj, kar je spominjalo na inkvizicijo. Napoleonova vlada je vse to odpravila, rešila ljudi od nečloveških naprav, ki jih je ustvarila cerkev s svojimi predsodki.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

PARLAMENT.

Dunaj, 26. januarja. Danes popoldan se je vršil ministrski svet, ki se je posvetoval o situaciji. Govoril se, da je vlada odločena v slučaju, da bi češki agrarci nadaljevali z obstrukcijo, sploh ne sklicati plenuma poslanske zbornice.

POLJSKO - RUSINSKA POGAJANJA.

Lvov, 26. januarja. Danes so se zopet pričela poljsko - rusinska pogajanja. Menda je nastal zadovoljiv preobrat v pogajanjih. Jutri se bodo pogajanja nadaljevala.

ZVEZA BOLGARIJE IN TURČIJE.

Berlin, 26. januarja. »Vossische Zeitung« potrjuje iz Petrograda, da se je 15. t. m. sklenila zveza med Bolgarijo in Turčijo proti Grški.

— Bolgarski arhiv. Prejeli smo to revijo, ki je glasilo bolg. »nacional-

V ALBANIJO POJDEJO.

Dunaj, 26. januarja. Kljub vsem dementijem, je vendar gotovo, da je Italijanska vlada storila vse predpriprave za pohod v Albanijo. Čete so že pripravljene v Brindizu, da se na parnikih v spremstvu vojnih ladij odpeljejo v Albanijo. Kakor se zadržuje, se ne gre za nikako vojaško ekspedicijsko, temveč za policijske oddrede, podvzete v sporazumu z Avstro-Ogrsko v svrhu varstva princa Wieda.

ITALIJA STAVI VOJAŠKE AEROPLANE.

Rim, 26. januarja. Italijanska vlada je naročila staviti vojaške aeroplane, in jih bo koncem leta imela že 7.

FRANCIJA ZAVLAČUJE POSOJLO.

Pariz, 26. januarja. Pogodba o prvem delu ruskega železniškega posojla v višini 650 milijonov je bila danes podpisana. Prvi del grškega posojla v znesku 500 milijonov se čisto gotovo ne izplača pred prvo polovico marca. Turško posojlo z nesk. 600 milijonov se je odložilo do maja. (S tem bo pa menda petelinom vojno navdušenje prenehalo.)

BOLGARSKE VOLITVE.

Sofija, 26. januarja. Vlada se mizlično pripravlja na nove volitve in išče načine, po katerih bi tudi proti volji ljudstva mogla dobiti večino. Tako je določila — seveda, sama, brez sklepa sobranja, da se ima izvoliti v novih krajih 35 poslancev in sicer na podlagi starega, pluralitetnega volilnega reda, da bo mogla vlada bolj vplivati na volilce, razum tega pa ostane v novih krajih v veljavi sigurno izjemno stanje tudi za časa novih volitev, tako, da vlada z gotovostjo računa, da dobi vseh 35 mandatov v novih krajih.

Sicer je pa ljudsko razpoloženje v starih mejah Bolgarije odločno in skoraj splošno proti vladi in ako ne bo posebnih nasilj, doživi vlada pri novih volitvah hujši poraz kot pri zadnjih.

TURČIJA IN GRČIJA.

Pariz, 26. januarja. Razmerje med Turčijo in Grčijo navzlic nekaterim mirljubnim zatajevanjem ne samo da ni polasnelo, temveč je prišlo do zelo napete in prav malo je upanja, da se mirno uredi, posebno ker postaja vedno verjetnejša vest, da se je sklenila med Turčijo in Bolgarsko tajna pogodba, naperjena proti Grčiji in Srbiji.

Sicer pa se splošno sodi, da Bolgarska v današnjih razmerah ni zmožna urediti vojne radi notranjih razmer in radi žalostnega finančnega položaja, v katerem se nahaja, ampak mogoče je, da se spusti kralj Ferdinand v vsako avanturo, samo da reši svoj položaj, ki se smatra splošno v Evropi za izgubljenega.

Mali oglasi.

Mesarji, pozor! Kupi se vsaka množina zdravih svežih, dobro očiščenih in izkuhanih volovskih gobcev. Ponudbe na »Prvo anončno pismo«. 1486-4

Tovarna sodavode v bližini Trsta, išče kočlaza, za prevažanje sodovke. Pismene ponudbe pod »Hribar«, Opčine. 1481-2

Proda se zaradi odpotovanja naslanjač, stoli, miza, viseča svetilka, ampel, kuhinjska postelja in stelaža na Bleiweisovi cesti 13/II., 8.

Za takoj se odda v najem

transito klet

Poizve se na Martinovi cesti 10.

Zganjarna

F. Pečenko

se je zopet odprla

v ulici Scala Belvedere št. 1

(prihod iz ulice Miramar).

Priporoča se svojim starim obiskovalcem in obenem cenj. občinstvu.

Pozor! Pozor!

50.000 parov čevljev,

4 pare čevljev za samo K 9.—.

Radi plačilnih težkoč več velikih tovarn se mi je naročilo prodati veliko množino čevljev nizko pod izdelovalno ceno. Prodajam zato vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na zadrgo, rjavih ali črnih, galoširane z močno zbitimi podplati, usnje elegantno in najnovejša oblika. Velikost v cm ali številka. Vsi 4 pari stanejo samo K 9.—. Razpošilja po povzetju. Zamenjava dovoljena, tudi denar nazaj.

N. DYM, Krakov 28, Šw. Stanislaw 2.

Novo! Novo!
Kavarna Central
Vesak večer
KONCERT
natančno priobljene tamburškega in
pevskega damskega zbora »Zlata«.
Vso noč odprto. Vstop prost.
Se priporoča. Ser. Miklavc.

Staršem — mladino! — šolskim vodstvom —
krajnim šolskim svetom in knjižnicam
priporočamo

„Mladinske spise“

in sicer:

1. Mišjakovega Julčka zbrani spisi I., II., III., IV., V. in VI. zv. à 1 K — h
2. A. Rapè: Mladini I., II. in III. zvezek à 1 — „
3. E. Gangl: Zbrani spisi I., II. in III. zvezek à 1 — „
4. A. Rapè: Dane à 1 — „
5. J. Slapšak: Turki pred Sv. Tihom à 1 — 20 „
6. Jos. Ribičič: Kraljestvo čebel à — 80 „
7. Jos. Ribičič: Vsem dobrim à 1 — „
8. Pav. Flerè: Babica pripoveduje à — 60 „
9. Pav. Flerè: F. Palnakovi spisi à 1 — „
10. Janko Žirovnik: Narodne pesmi za mladino I. in II. zv. à — 20 „

Edina primorska
tovarna dvokoles
„Tribuna“
Gorica, Tržaška
ulica št. 26, prej
pivovar Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, živalnih
in kmetijskih strojev, gramofonov, orko-
strijonov itd. itd.

F. Batjel

Gorica, Stalna ulica šte. 2-4.
Prodaja na obroke, Cenikl franko.

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo od 16. jan. do 23. jan.

	Cene v kronah	
	od	do
1 kg govej. mesa I. vrste	1:60	1:80
1 „ „ II. „	1:40	1:60
1 „ „ III. „	1:20	1:40
1 „ telečjega mesa	1:80	2:—
1 „ prašičj. mesa (svež.)	1:60	2:—
1 „ „ (prek.)	1:90	2:20
1 „ koštrunovega mesa	1:40	1:50
1 „ masla	2:60	2:80
1 „ masla surovega	3:—	3:20
1 „ masti prašičje	1:80	2:—
1 „ slanin. špela (sveže)	1:60	1:80
1 „ slanin. prekajene	1:90	2:—
1 „ sala	1:76	1:94
1 „ čajnega masla	3:30	3:80
1 „ margariskega masla	2:—	—
1 „ lalce	—	—11
1 „ liter mleka	—	—20
1 „ „ posnetega	—	—08
1 „ „ smetane sladke	—	—90
1 „ „ kisle	—	—90
1 kg medu	1:40	—
1 „ piščanec	1:15	—
1 „ golob	—	—40
1 „ raka	2:20	—
1 „ gos	7:—	—
1 „ puran	—	—
100 kg pšenične moke št. 0	36:30	—
100 „ „ 1	35:80	—
100 „ „ 2	35:—	—
100 „ „ 3	33:90	—
100 „ „ 4	32:80	—
100 „ „ 5	31:80	—
100 „ „ 6	30:70	—
100 „ „ 7	27:—	—
100 „ „ 8	16:—	—
100 „ koruzne moke	24:—	—
100 „ ajd. moke I. vrste	50:—	—
100 „ „ II. „	46:—	—
100 „ ržene moke	—	—
1 „ „ fižola	—	—32
1 „ „ graha	—	—32
1 „ „ leče	—	—32
1 „ „ kaše	—	—32
1 „ „ ričeta	—	—26
100 kg pšenice	22:—	—
100 „ rži	19:—	—
100 „ ječmena	16:80	—
100 „ ovs	18:60	—
100 „ ajde	24:20	—
100 „ prosa belega	28:—	—
100 „ „ navadnega	19:40	—
100 „ koruze	15:40	—
100 „ krompirja	4:50	5:—
100 „ „ činkvantina	21:—	—
100 „ „ sena	5:—	8:—
100 „ „ slame	4:—	6:—
100 „ „ stelje	—	—
100 „ „ detelje	—	—
Cena trdemu lesu za m³	11:—	12:—
Cena mehikemu lesu za m³	7:—	8:—
Prašiči na klavnici	1:—	1:24

„BALKAN“
Trgovska, spedijska in komisijska del. družba
Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta 33 — Telefon št. 100.
(Centrala: TRST)

mednarodna spedijska, spedijske in zavarovanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča, klet, Prosta skladišča za redni užitični podvrženo blago. Najmodernejše opremljeno podjetje za selitve in prevažanje pohištva v mestu in na vse strani z patentiranimi pohištvenimi vozmi. Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omotacije itd. Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozni listov: „Dalmatie“ delniške parobrodne družbe v Trstu, brzovozne proge Trst-Benette in obratno ter Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripcevih & Co, Trst Avstrijskega Lloyd, Cunard-Line za I. in II. razred. Naročila sprejema tudi blagovni oddelk „Jadranske banke“.

Zmerne cene. Točna postrežba.

„Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

se priporoča slavnim posojilnicam, hranilnicam in drugim denarnim in gospodarskim zavodom za naročila v tisk

letnih računskih zaključkov

in vseh drugih tiskovin. — Delo izvrši priznana solidno, natančno in po najnižjih cenah.

Konfekcija

: za moške, ženske in otroke :

v veliki izbiri po zanesljivih in stalnih cenah v podružni trgovini

tvrdke R. MIKLAUC

„Pri Škofu“

Ljubljana — Pred Škofijo šte. 3. — Medena ulica.

: Fceeken cdelek v prvem nadstropju :

Cenik na zahtevo brezplačno in poštine prosto.

Radi prešle sezije

se razprodaja vsa zimska in jesenska konfekcija pod polovično ceno; zlasti klobuki in čepice po zelo znižanih cenah.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5-6.
Telephon 132.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.
Zlasti je ugodno zavarovanje na doživlje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Rezervni fond K 58.461.432:56. — Izplačane odškodnine in apikalije K 123.257.605:77.

„SLAVIJA“

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

v z a j e m n o z a v a r o v a l n a b a n k a v P r a g i .

Vsa pojasnila daje

Generalno zastopstvo v Ljubljani

čigar pisarne so v lastni bančni hiši

Gospodi ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija.

Cene najnižje!

Notni stavek.